

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectura super quinque libros Decretalium

Nicolaus <de Tudeschis>

[Basel], 1481

De officio legati

[urn:nbn:de:bsz:31-315896](#)

ibi debet esse idem iuris dispositio et in c. cum dilecta. sed
confirmata. **V**ideo quod nunc iste tex. habeat locum
indistincte cum committit nudum ministerium. **I**nno. sentit quod
non. sed procedit ubi committit nudum ministerium et magnus
quod exigit industria psonae. secus si pnum quod est ppter
expedibile per alios. **E**go ad hoc allego tex. in d. ca. is
cuius. co. li. ubi dicitur quod si papa committit alicui vi puidet
alicui certe psonae de bishico per alteri committere vices sa-
us quod ex quo persona certa est expressa non versat ibi indu-
stria sed nudum ministerium et sic dico quod iste tex. debet restri-
gi ad ministerium industriale. **S**ed ptra h. et contra tex.
opp. d. c. quod ppter de eccl. ubi patet quod facultas eligendi
potest alteri permitti. **D**o. dicunt doct. et bene quod aut nudum
officium ppetit alicui iure proprio et potest alteri sub delega-
re ut in ppirario. aut copertum iure alieno et non potest subdele-
gare ut hic. **S**ed adverte quod contra h. coe dictum facit glo-
lingulf. i. c. pe. de ciec. li. vi. in verbo dicitur certa. que dicit quod
si canonicus permisit alteri vocem suam potest ille pmissari
alium substituere et nescio alibi illam gl. mones quod ille est
pcurator. ad negotia qui potest alium substituere ut i. c. i. d.
pcur. li. vi. et tenendo illam glo. opere dicere ad illam tex. quod
permittit quod nudum ministerium industriale permittit auente
publica et a superiori. secus si in nudo ministerio constituit
pcur. **S**ed contra illam glo. ego adduco singulare dictum
Bar. in l. s. ff. d. dicer. et temp. pscript. ubi dicitur quod pcur.
pstitutus ad certum negotium expressa certa forma non
potest alium substituere quod vel electa industria psonae addu-
cit in ar. illum tex. et allegat pdictum. c. is cuius pfecto di-
ctum Bar. videt fundatam super maxima equitate sed di-
ctum illius gl. vel magis punire iuribus quod iura dicunt
generaliter quod pcurator ad negotia psonae substituere. ut i.
d. c. i. d. pcur. li. vi. et facit tex. per locum a spali in. c. fi. co-
ti. et li. **N**on habet tamen mihi placet dictum Bar. et tene me
illam glo. ptra dictum suum quod non solet allegari. **I**n
glo. in verbo nulli. ibi coetionem. **N**on gl. et tene ea me
ti quod isti nudi ministeriales habent iurisdictionem et po-
testatem excocandi eos impedites executi ministerium
et voluit idem gl. in. c. super questionem in verbo quam execu-
tionem. et in. c. ex lris. s. e. **E**x quo in fessu quod si papa
mandat alicui clero ut debeat aliquem citare vel de-
nunciare executionem per hunc vel quod accessorie deflribi iurisdictio
hosti. tamen nequebat istam glo. dices istos nullam ha-
bere iurisdictionem psonam istam tex. qui generaliter loquitur. **H**ec
ob. c. ex lris. quod ibi delegatus subdelegavit vices suas.
quo ad executionis actum ideo transiit iurisdictionem. se-
cundus si sumpliacter permisit nudum ministerium. **A**d. c. p.
s. co. **N**on habet quod sibi loquuntur de iudice. hoc die vero nisi in
commissione apponatur clausula contradicentes compescendo
et. vel alia similia. et hoc opere. tamen **J**o. an. in. d. c. ex lris.
Elin. tamen approbat istam glo. cum duabus limitacionibus
Prima quod pcedat quod illi nudi ministeriales sunt extra.

curiam romanā, nam si in curia impeditur eaeque refe-
runt negotiū ad papam sī qn̄ extra curiā deputant per
papā tunc ne cōmissio sit futura sine effectu, pcedet di-
ctum glo. facit in ar. l.i. ff. de offi. eius. Et cōdā limitatio
vī, pcedat dictū gl. quādo cōmittis aliquid qd spectat ad
executionē vel ad officiū spūale t a papa. sc̄ si pmitte
retur aliquid puri faci puta vt erat ligna vel certū qd
aliud et dicat cur iā sic levare hoc dēctū. h̄z egatē
s̄ alia op̄i. videſ preſtantior̄ t vide qd dixi in d.c. ex li-
teris Quero extra glo. q̄ si papa cōmītēdo nūdū
ministeriū dat etiā iuriſdictiōnē vīputa q̄ aponit clau-
salam p̄tradictores p̄pescendo r̄c. nunquid iste pmissa
rius poterit alteri viceo suas p̄mittere. Inno. cōcludit
q̄ iuriſdictiōnē poterit alteri cōmittere s̄ nūdū ministe-
riū nō. Ultimō q̄ritur qd si cōmittis aliquid nūdū
ministeriū sub nomine dignitatis s̄ illo nō expleto mo-
ritar pmissarū nū quid trāsit in successore. Inno. po-
nit hic tres op̄i. sed hostiē. cuius op̄i. milbi placet in-
distincte tenet q̄ si ex verbis nō apparet q̄ elegerit idu-
strialm p̄sonē semp trāsit in successore ex quo pmissio ē
facta sub nomine dignitatis. et p̄ hoc r̄o. c. qm̄ abbas
s̄. co. vid̄r̄ em̄ papā cogitasse q̄ oēs cōstituti in illa di-
gnitate debent esse pundi et honesti. Ibi glo. s̄. in. fi.
et vide bo. tex. in. c. i. de re indi. l. vi. et in. c. i. de ſent̄.
ex. co. li. vbi babetur q̄ cum irregularibus foliis papa
diſp̄elat et dic vt ibi. et in. c. ac si dicit̄. §. de adulterijs
§. de indi.

De officiis legati. Rubrica

Quia officium legati in quibusdam simile est officio
delegati cum vires gerit vices superioris idem post nu-
bricam precedentem habet istam. Et scias quod quidam
sunt legati nuntiorum et non indices ut ille quo se lepe pa-
pa mittit pro aliqua ambasiata vel ad aliquod nundinum
misterium exercendum et de his. i. dicitur genitius. et per hunc dicitur p.
totum. maxime i. c. nobilissimum. Quidam sunt legati indi-
ces quod papas facit ordinarios in certa pruincia et de illis tra-
ctat hic et reperiuntur illi in multiplici spe. Nam quidam sunt
legati nativi. quidam legati de latere. quidam legati non de latere
neque nativi. et de his. dicitur ut le. et non i. c. per e. rbi dicet.

VIII non. pliē qrelā adiri p. Diui
dis. pmo ponit cām in gnie. ex qua scđo po-
stea hcludit ibi sane. Nō p q dñe diuile dignates &
diuise yature pnt pcorrere in eadē persona & nūc dñ cens-
seri intis diversoz. iste enī archieps cantuarienſ. ultra
dignitatē archiepaz est legat⁹ pape i. p̄ticia sua t hec di-
ḡas legatōis ē fuita dignati archiepali illi⁹ cimitati cā-
tuarienſ. ita q qlibz archieps catuariē. ē legat⁹ ppe. vi

De offi. legati

appellat ille legatus natus quia nascitur cum illa dignitate legationis eo ipso quod promovetur in archiepiscopum. Secundum non quod etiam legatus natus habet iurisdictionem in tota paupertate sibi decreta ita ut possit adire per subditos suffraganeos suos etiam per viam simplicis quam reale. Tercio non quod legatus pape habet ampliorem potestatem in paupertate sibi decreta quam epus vel archiepiscopus immo est super epos et archiepos. tenet enim locum pape et vide non dicitur. Spe. in. ti. de lega. in. s. nunc ostendendum. Vnde legatus. ubi dicitur quod legatus percurrit cum quo libet ordinatio existente in paupertate sua quicunque sit sine abbas sine epus sine archiepiscopu vel patriarcha potest exercere ea que per istos exercitentur ratione ordinarie potestatis et perferre beneficia ad eos spectantia et vide de potestate legati quod plene dixi. I. c. si. de confir. vii. Ultimo non quod licet legatus dicatur habere iurisdictionem ordinariam ut in. c. ij. j. eo. li. vi. tamen dicitur gerere vices pape. Et adverte quod hoc videtur pugnare ordinariam potestatem non in iurisdictione ordinarii perpetuitate iure propria et est tradita in persona ipsius ordinarii nec dicitur gerere vices alterius sed vice pape ut non in. c. qm abbas. s. ti. p. sed potest dici quod licet legatus habeat ordinariam tamen potestas est ordinario modo inducita quod non est a iure deputatus certus locus per legato videtur gerere vices pape quod papa potest exercere iurisdictionem per totum orbem ut in. c. cuncta per mundum. ix. q. ii. habet tamen ordinariam ex causa regit totam paupertatem ex possessione principis et sunt illi legati ad instar procurorum qui olim pererant paupertate et dicitur ut habes tecum et glo. in. d. c. h. In glo. h. ibi. quam per querimoniam. Non glo. quod legatus potest adire per viam querimoniam per omnes existentes in paupertate sibi decreta. Jo. tamen non contrarium. h. q. vi. c. ij. et. ix. q. ii. c. conquestus. et. xxv. q. q. c. ij. p. c. puenit. xi. q. i. Brixien. ibi et communiter docto. hic sequuntur glo. per ipsum tecum ad quem tamen respondebat Jo. quod procedit cum archiepiscopo deputatur legatus. nam tunc ne sit ibi intellebatur beneficium legationis potest adire per querimoniam. sed responsio non est bona quia tecum fundat se non super speciale sed simpliciter super officium legationis. ad duco bonum tecum. in. c. q. eo. ti. li. vi. ubi dicitur quod legatus habet ordinariam iurisdictionem in paupertate sibi decreta ergo ut ordinarius in tota paupertate potest adire per querimoniam. Ad. c. puenit. respondent docto. quod loquitur in defensore et non in legato vel loquitur quando legatus solebat appellare acorem ad litigandum coram se quod non potest. Et non hanc solutionem et qua habes quod optio est dada actori an velit puenire reum coram legato antecoram alio iudice perpetenti et sic non potest legatus ad noctre causam motam seu monedam coram iudice inferiore perpetenti. nam quis habet multos indices optio dat actori ut non glo. in. l. si. L. ubi in rem actionem in. c. dilecti. de fo. ppe. et in. c. statutum. in. s. cu vero

de descrip. li. vi. In ea glo. ibi et est dicendum quod non in contrarium tamquam facit. c. extuc. j. de clericis non residentibus sed dic ut ibi non. et vide bo. glo. ij. q. vi. biduu. v. si quod den in. v. anotanerit. que dicitur quod licet metropolitanus non possit deponere episcopum posset tamen declarare eum force deponendum et sic possunt dicens quod legatus potest audire cum propter episcopum non potest diffinire ea si venit imponenda pena depositio. Et idem dicit de archiepiscopo. nam archiepiscopus potest audire causam criminalis episcopi et eum punire ut in. c. sacro de sen. exco. sed si venit imponenda pena de positionis debet diffinidiem reservare pape. iii. q. vi. c. qm. et. c. accusatus et vide p. Jo. an. in. c. ut litigantes de offi. ordi. li. vi. In ea glo. ibi sed proibitez potest deponere pro hoc facit quod. s. dixi post. spe. nam percurrit in iurisdictione exercenda cui episcopo non in eo quod glo. postea dicit quod si appellat ad papam potest legatus appellare appellationem ut litigat coram se. non credo quod glo. verum dicit immo videtur propter c. antiq. j. de paule. et de hoc vide quod le. et non. in. c. substitutus de app. Ultimo non. si. glo. et tene metu in eo quod dicitur quod ad legatum potest appellari omisissio omnibus mediis et sic appellat ab episcopo non esset opus quod prius appellat ad archiepiscopum glo. tamen j. eo. in. c. translatione aliter videtur sentire dicit enim spale esse in papa ut ad eum possit appellari omisissio mediis sed forte glo. non habet hic excludere legatum sed alios ordinarios. et istam glo. seu eius opus teneret Bar. briz. ij. q. vi. in. c. si quis vestrum Jo. tamen ibi tenet oppositum de quo per spe. in. eo. i. s. superem. v. illud autem. et in. ti. de app. s. nunc tractemus. v. sed nunc. ubi tenet propter istam glo. dicit tamquam de procedure seruas ista. Ergo credo quod etiam am de iure. scilicet. Ata per illud fundamentum quod. s. feci nam si percurrit cum quibus ordinario ergo non est dare superiore iurisdictionem. Exemplum si appellatur a papa in superiori episcopo et sic de iure ad episcopum sit appellandus cum legatus percurrit episcopo ergo potest appellari ad legatum sicut ad episcopum et ita si esset appellandus ad archiepiscopum. In glo. si. ibi alij. v. o legati cardinales. et hec opus. pba. hodie in. c. i. de. v. b. sig. li. vi. et in. c. si abbate. de elec. eo. li. p. que iura pba. quod legati cardinales dicitur habent iurisdictionem in exemptos. in eo tamen quod glo. videtur velle quod aliquis dicatur legatus de latere qui non sunt cardinales non dicitur quod soli cardinales dicuntur legati de latere et sic appellantur quod cardinales semper assistunt Lateri pape unde ardua explicat papa cum ptilio cardinalium ut in. c. p. venerabilem. qui. si. sine le. non Jo. mo. in. c. sup. eo. de here. li. vi. ideo cum destinantur legati dicuntur missi de latere. Nicolaus abbas.

De ea spali delegata a pa-
potest hoc intendit. Communis diuisio. scilicet ibi
respondem. Non primo quod is cui facta est generalis

Comissio nō pōt se ipedire s̄ hisq; alio spālit sunt pmissa, nā spālis causa videc exempta a generali pmissione qd bñ nō. Ex quo infert qd si def certis officialibus plenū et generale arbitriū sup statu cīnīat v̄l studij v̄l ali quid aliu d simile nō possunt isti tollere statuta spāliter edita licet de novo possunt, pmissionē facere nisi causa noua et incōsiderata emerget ut iū dicam vt voluit. Bar. in l. ambitiosum. ff. de decre. ab or. fa. et in. l. si hoīem ff. man. et tenebis mēti hoc dictum qd facit ad multa

Nō qd legat⁹ pape nō potest ipedire nec pcessum nec executionē s̄nie iam late a delegato pape. Lōtra hoc op. de. l. si hominem. p̄al. vbi dicit qd p̄cur. generalis pōt inhibere spāli. p̄curatori ne agat libi iniunctum p dominū. Jo an. dicit qd illud pcedit subsistēte causa sed dic melius qd nō sufficit qlibz causa vt generalis. p̄cur. vel legatus possit ipedire que alteri spāliter sunt iniuncta. nā hoc eis̄ p̄tra istum tex. in eo qd dicit qd spālis pmissio derogat generali. debet ḡ ille tex. in telligi qn̄ oīl causa de nouo vel detegit causa antiqua que v̄similiter nō fuit p̄siderata tpe mandati spālis et est talis causa que si tunc fuisset p̄siderata nō emanass̄ v̄similiter illa cōmissio specialis et ita intelligit Bar. et bene illum tex. Et ex his nō ppetuo qd ex tali causa noua v̄l antiqua noniter detecta pōt legatus generalis impeditre delegatum spālem et pmissio generalis pualet spāli. Et facit hoc dictum ad id qd. s. dixi qd officiales qbus est datū generale arbitrium pnt ex tali causa venire cōtra statutū prias specialiter editum qd sequitur Bar. vbi. s. Circa p̄dicia qritur nunquid a delegato pape possit appellari ad legatum ipsius pape qd est in quintia Boct. hic qd non p̄sum reg. et bene loquitur qd cum teneat delegatus vices pape lōl⁹ papa potest suam s̄niā retractare et idem dic respectu restitutiois in itegrum nam legatus nō pōt restituere in itegrum p̄tra s̄niā delegati ipsius p̄ncipis nec aliquis ali uis ordinarius cōtra papam p̄ hoc tex. nō. in. l. aduersus. L. si aduersus rem iudi. p̄ quem tex. dixerunt ibi Bar. et. Bal. qd etiam delegatus qui tulit s̄niā nō potest p̄tra eam restitutioem dare qd puto indubitate si delegati iurisdictio expiravit sed si superest respectu executionis cū duret adhuc officium ipsius nobile vt i. c. si delegatus. de offi. dele. li. vi. poterit vt arbitror restituere qd videtur incidenter ptingere ex quo s̄nia nōdū est executioni mandata et p̄ hoc glo. sing. et. Inno. in c. suscitata. de in ite. resti. vbi dicit qd si s̄nia fuerit lata p̄tra p̄curatore qd nōdū est mādata executio pōt p̄curator s̄n̄ aliquo spāli mādato petere restitutioes in iteg. qd petiū incidenter sed certū est qd cū petitur incidenter pōt delegat⁹ pape sine alio spāli mādato restitutioem idul gere vt in. c. pe. de in ite. resti. et in. l. si. L. vbi et apud quā. et b. qd. s. dixi videt sc̄ire. Bar. in. l. iudex. ff. dō re

iudi. et ita p̄ verba latiora nuprime p̄sulai in. q. faci. Concludo etiā qd p̄supposito qd delegat⁹ nō possit exq; sententia tulit tñ pōt audire restitutiois causā t̄ si videt ea idulgēdam poterit supersedere executio et remittere cām ad ipm p̄ncipē. ar. op. in eo qd le. et nō in. c. de cetero. de re iudi. et. l. vni. L. de in ite. resti. postu. facit glo. nō. h. q. vi. biduū. qd dicit qd licet metropolitanus non possit deponere ep̄m pōt tamē p̄nūciare eū deponēda et remittere ad papā t̄ idē h̄delegato vt dixi. s. ii. p̄x. et hec nō. In glo. i. ibi debitus. sentit p̄ b̄ ista glo. qd hodie is qui ipetravit rescriptū ad delegatū pōt eo ueniri et p̄ueniri coram legate tanq; ordinario nec pōtūt sibi līc spāles exquo eis nō fuit v̄sus an̄ citatioem factam p̄ legatū. sed tu de hoc dic vt plenius nō. in. d. c. vt debitus t̄ dixi in. c. i. de rescr̄p. In glo. h. ibi s. de offi. dele. ex parte. dic qd ibi v̄nūq; mādatū ēspāle vt ibi plene dixi. In glo. si. ibi p̄ nec sicut pōt. vult glo. hic et bene qd legat⁹ nullo mō pōt p̄firmare s̄niā delegati p̄firmatōe auctorizabili t̄ ideo hosti. t̄ bñ dicit qd tex. debet intelligi qd poterit p̄firmare. i. appbare et cōmendare et sic lūm̄t hec p̄firmatio p̄ quadam appbatione que p̄sistit in facto. Et in si. glo. hec videt hic titubasse remanet tñ in p̄closioe vt delegat⁹ nō pos sit p̄pellere legatū ad execūdum suam s̄niā quā legatus nō est minor eo p̄ saltē par cum etiā ipē gerat v̄ces pape. et hāc op̄i. appbat hosti. et adducit ista līs̄ dum dicit. palebit nō en̄ dicit debet et sic ponit in facultate sua. Dicit tñ vñ. qd si iste legatus alias eis̄ ordinari loci posset ratiōe ordinarie iurisdictiois p̄pelli. s. ti. p̄x. significasti. et nō hoc dictum. facit qd in tūm̄ habet i. c. cū capella. de p̄uile. quidā idūlūte tenuerāt qd potest p̄pelli p̄ delegatū qd est maior eo quo ad illam causam t̄ p̄ b̄ facit. c. sanc t̄ qd ibi nō. s. d. offi. delegati. t̄ forte hec op̄i. v̄teror licet alia eḡor.

Ibi specialis latere ex generali legatōe nō pōt trāssere ep̄os vel vñā ecclesiā cathedralē alteri subjcere t̄ alteri pcedere ins p̄mītie. vel duos ep̄scopat⁹ vñire vel vñū dividere excommunicatos tñ. ppter manū iniectionēs in clericos ab solnere pōt. b. d. ista. decre. cū s. nō. Nō p̄mo nō. tex. i. p̄n. qd ex spāli dilectōe qd p̄ncip̄s habz ad psonā pōt sine licita cā indulgere pena p̄dignā ex dīctō. et in telligo tex. in affectōe cāta ex virtute hoīis. nā ex effec̄tōe carnali nō dō p̄ncip̄s moueri qd scriptū ē. ita iudi cābis magnū sicut p̄uū nec erit apud te acceptio p̄sonāz vt i. c. nonit. de iudi. ppter en̄ merita p̄cētēia pōt diminui pena dīctō inxta illud nō. dictū psalmite. si ceciderit inst⁹ nō collidet qd dñs supponit manū suam hinc dicit qd min⁹ venit puniēd⁹ regulariē religiō. vel clericis delinquens qd laicis qd alienis pena ppter

De offi.legati

merita pcedetia. de quo dic ut latius habet p. Jo. an. post beatū. tho. in. c. accusatus. de here. li. Nō ibi habuimus t habem? q. ppter vnicā delictū nō dī qd. qd. desistere q min? diligat virtuosū licet eū ille legat? mal tu deligisset tū papa dicit se habuisse et habere multā dilectionē ad psonā suā qd. est satis nō. et intelligo qn teliques patens est se corrigeret. p. hoc. c. septies in die de peni. di. iij. Nō tertio ibi spretis canonicis tex. op. q legatus etiā d latere nō pōt regularē aliquid at teptare ptra canones neqz ptra generale cōsuetudinez. et facit optimē iste tex. p. glo. singulari. i. c. si. de here. li. vi. q dicit legatu nō posse pmittere cām pñogscēdaz simpliciter t d plano tē. qz nō pōt iudicialia remittere ordi. iuris. dic etiā q nec pñilegii alteri accessū. pōt mi nuere vt dicit glo. nō. in. c. p. illo. p. de. p. b. i. v. auctē ppa. et vide qd ibi dixi. Nō ibi pena docēte pgnos ceras. q ex qntitate pene pgnoscit qntitas delicti. xlvi. di. disciplina. Itē q in pena delinq̄ues efficit sapientia vnde alibi dicit tex. nō. q nibil infelici felicitate pec cātū q penalit̄ nutrit ipanitas t mala voluntas velut iterioz hostis roboraſ. xxij. q. i. patens in si. vbi vide.

In glo. i. ibi ratione amicitie. nō. glo. singulari t in tellige cā vt dīp̄ de amicitia honesta pcomitāte ex vir tutibus dūtata et dicit hosti. hic. hoc intelligēdū in pena q venit applicāda burse iudicis. vel qn venit ipo nenda ex arbitrio suo t eam potest remittere sine graui pñuditio alterius. Inno. etiā istat t finaliter pcludit q circa penā iponēdā pōt iudez vñ arbitrio suo in remis sione s circa iam iposita nō. iij. q. iij. q. notandū. Do an. hic distinguit q aut qritur nūqnd pñceps possit. et dicēdū q si iterē solus fisci potest remittere penā eti am sine causa. Si vñ vertis iteresse alterius tūc cā cau sa pōt. sine. cā nō. Sed in hoc dico q pñceps remittē do penā pñsumis sp moneti ex iusta causa vnde sol? mo tio pñcipio habet. p. iusta cā vt nō. Ly. et. Bal. in. l. r̄scrip. L. de pñci. impe. offe. dixi in. c. q in ecclesiaz. de pñsi. Si vñ qritur de inferiori et dicit aut nō subē iusta causa t nō pōt si vñ subē iusta causa et potest anteōz tam ferat sentētiā. all. tñ nō in. c. i. de pñsi. qz ibi penit Inno. hāc materiā. s ego distinguo lati? q aut qritur nūqnd pōt remittere multā aut penā iposita p diffi nitū. Primo casu dico q ex cā pōt iudez remittere multā etiā iposita t pat. ppter pñcēnatī est iusta causa p remissione fienda. tex. ē multū nō. in. l. illicitas. in si. d offi. pñsi. t idē dicēdum in hāno vt ibi nō. Bar. vt pos sit remitti expost facto ex iusta cā puta. ppter paup̄itate et est ille tex. multū nō. in. l. in alio q ppter inopiam solue dī multā nō sit pñmutatio pene in corp? s pcedit pñmutatio i pena q appōit diffinitine. ppter delictū vt in. l. l. t q ibi nō. ff. de pe. t sic intellige qd le. t nō. iiiij. q. iij. si res. t in. c. odardus. de solu. qd bñ nō. Aut qd

tur de pena t tūc ant iponēdā ipo iure ant venit iponēdā arbitrio iudicis. Primo casu nō iudez remitteat cum cāe cognitione nibil agit vñ nō pōt iudez remittere in famiā cōdemnato s futuro vt in. l. nō pōt. ff. de fur. t qd le. t nō. in. l. quid ergo. q. pena grauior. ff. de his q nō. in. fa. t sic sit in istis q ipo iure iponēdā iudez facit remissionē sūi cā pgnitōe pena suppleat a lege vt ibi t nō Bar. i. l. i. ff. ad turpili. Secdo casu cū pena venit ipo nēda p iudicē a pñcipiō pōt pena moderari etiā si sit pena statutaria vt le. et nō. in. d. q. pena grauior t tenz remissio etiā si nō subē causa legitima licet iudez ma le faciat. vnde pōt de hoc puniri t facere litem suā. secū si subē causa vt nō. Bar. in. d. l. i. post sentētiā vñ nō pōt remittere penā nec dīminuire qd. pcedit etiā si sim pliciter pñcēnātī d delicto t nibil dixit de pena. qz imēdiate' venit apponēda pena iuris vt ē tex. in. d. l. i. ad turpili t i. q. notadū. iij. q. iij. pñal. t intelligo q non possit ex postfacto qnd est talis iudez q non potest dispensare in illo delicto. sic intellige. c. licet de penis secū si dispensare posset vt. pbatur in. c. at si clerici. q. de adul. d iudi. t ibi dico illum tex. intelligēdū vt possit epus dispensare etiā postqz pñcēnātī de adulterio t vide ibi latius per me tactum.

Vod trāslatōem. fuit. s. in. c.

pceden. Nō q qdā sūt reseruata pape in signū pñilegij singularis q nulli attemptare licet. codē modo qdā reseruātū ioperato u que alijō inferiorib? etiam regib? t pñcipib? denegātū vt restituere fa me. l. i. q. de qua. ff. de postu. vel. legittimare spurious vt in anc. qui mo. pa. effi. sui. q. illud. et in. c. p. venerabilē. qui. s. sint leg. creare tabellioem t similia. vt nō. i. c. cū. p. tabellio. de fi. istru. pñcipes tñ nō recognoscētes iperium ista possunt attemptare iuxta nō. in. c. cū te. de re iudi. t in. l. hostes. ff. de capt. et post li. reuer. Secdo nō duos modos acqrendi ista resuata pñcipi pñmo p pñilegii ipsu pñcipes. secdo p pñcēnātī t re qritur pñcēnātī tanti tpiis de cuius initio nō sit memo ria vt est tex. nō. in. c. sup. qbusdā. de. vñ. sig. et in. l. si publican? . in. q. i. oib. ff. de pñb. secū die in pñscrip tione ptra supinam potestatē pape. nā illā potestatem videlicet vt sibi nō subēcias nemo pñscribere pōt. secū in his q pñcēnātī pape in signū pñilegij. Item secū in iurisdictōe qz habet in pñcēnātī seu cōnūtib?. nam in istis bñ currit pñscriptio ptra papam. ad hoc. c. si dī gēti. et. c. ad andicētiā. de pñscript. no. voluit. Inno. in. c. bone. el. iij. de postu. pñla. tene mēti b dīctū. Diversita tis ratio pōt esse qz pñmo casu effet pñscribere ptra deū si qz nō vellet recognoscere suū vicariū in supiorē ne debent esse in ecclēsia dei multi pastores qz vñ debet esse ouile t vñus pastor vt in euagelio t i. c. admonet

de renū. nec d^r q^s esse acephalus. i. sine capite. xch.
di. nulla rōe. Elī autē p̄tra supmā potestatē ipatoris
q^s possit p̄scribere dic vt dixi in. c. p̄ venerabiliē. pall.

Nō in. v. et si qdam. q si aliq̄ refuta diu spāliter pcedūtur vidētur illa trāsire sine speciali pcessione q̄ si ex diuitia pcessione vidēatur pnceps illa velle pnu- nicare inferioribus et sic liceat sine pcessione spāli. et est in hoc iste tex. multū. sin. t pōt optime adduci. p cōcor dāti. l. s. L. de fideiis. vbi dicitur q si aliq̄ pñuecunt diu exp̄mi iter p̄rabētes si postmodū in aliq̄ cōtractu spāliter nō exp̄mūtur habētur. p exp̄ssiis q̄d est valde nōndum. ad idem facit. l. q si nolit. s. qui assidua. ff. d. edi. edic. t q nō. Bar. in. l. nemo est qui n̄dsciat. ff. de duo. reis. facit. c. ex līs. de. cōstli. t. c. cām. de rescrip- sic en̄ arguit hic papa dicit enim q̄ legatis videt lice re potestas absoluendi excōicatos. p iniecc̄e manuā in clericos q̄ hec potestas pluries et diu fuit pcessa legatio. Cōtra istū tex. t p̄dicta multū pōt instari naç exhibit q̄ sunt mere facultatis t q̄ gratuite pcedūtur nō inducitur pñuetudo. vñ nōnter dixit. Inno. in. c. cū ec- clesia lutrina. d. can. pos. t. pp. q̄ si millies aliq̄ hospī taretur amicū suū t invitaret ipm ad prandium nō p̄ hoc est introducta pñuetudo vt tenetur eū in futurz hos pitari cū fuerit pfect⁹ ad illā cūnitātē ad idē q̄ nō. Ly. i. l. ij. L. que sit lon. pñue. et Jo an. in. c. Jo. de de. pñ- nā si aliq̄ p mille annos inisset ad molēdimuz alicui⁹ causa molēdi nō p̄ hoc iudicatur vt ire tenetur. t si iusti- cas p̄ multū tps dedit mibz omni anno vñ par capo nū nō p̄ hoc obligat vt in futurū teneat tradere vt nō Bar. in. l. cū de in re vñ. ff. de vñ. t dixi in. c. pue- nit. de celi. ergo ad. ppositū licet papa pluries pcess- erit legatis specialiter exercendi sibi aliq̄ refuta nō p̄ b- dici d̄z pñuetudo inducta vt sine spāli cōcessiōe possint illa attemptare. et sunt ista pfecto multū vrgentia p̄tra istū tex. nec doc. ponderarūt vnde potius credo hanc potestatē transuisse in legatos ex appbatōe romane ecclie vt sentit Inno. q̄ ex illa speciali pcessione pluri es iterata si en̄ fieret pcessio p̄ tatum tps d̄ cui⁹ initio memoria nō habeb̄t tūc forte possit pcedere nō in p̄n. collectū. ar. eoz que nō. Jo an. i. d. c. puenit. t. Bar. in. d. l. cū de in re vñ. Ultimo nō ex isto tex. q̄ cō- cessio seu p̄ scripto vñ ex phibitiis seu refutatis nō sit extēsiō ad alia phibita t refutata licet sint eiusdē nature et sic pñuetudo in vñ nō debet extēdi ad alia licet sint eiusdē nature ex quo pñuetudo est onerosa t p̄tra ius et in hoc tene mēti istum tex. et vide. Inno. i. c. ff. d. off. archidi. Bar. in. l. i. ff. de iti. actuq̄ pñua. et Inno. in. c. electus. de cappel. mo. In glo. hec glo. pōt di- uidit in q̄toz p̄tes. In p̄ma pte ponit multos casus re- cruciatos soli pape. Et in. fi. glo. addit aliū casū. et nō p̄mo glo. in eo q̄ diat q̄ q̄o fidei est refuta pape in

telligo glo. q̄n̄ oriretur alia q̄d nō d̄cisa p̄ eccl̄s̄ia alia
aut̄ poliunt etiā episcopī et capitula sede vacan̄. p̄cede
re p̄tra hereticos. et declarare errare ē fide et ip̄os legi-
time punire ut in. c. ad abolēdā de here. s̄ si q̄d fidei
oris de nono tūc. p̄cedit glo. ut ad iudiciū pape referas.
Et nō. q̄ solū facit mēt̄em de papa ex quo nō necel-
lario tenet papa regretere p̄ciliū generale in c̄ fidei līc̄
glo. nō bene intellecta videatur aliō sentire in. c. ana-
Italiam. xix. di. et dic de hoc lan⁹ i. c. maiores d̄ bap.
Sc̄do in eo q̄ glo. dicit q̄ p̄gregatio p̄ciliū generalis
est refuata pape. Quid aut̄ in p̄gregatōe p̄ciliū p̄n-
tialis nunquid legatus possit congregare p̄ciliū p̄n-
tiale. Jo. dixit q̄ nō in. s. p̄cero. iii. di. in glo. s̄ doc̄. h̄
contrariū tenet cōiter nā si licet archiep̄o p̄gregare tale
cōciliū ut in. c. sicut. de accu. ergo fortius legato qui ē
maior in illa p̄uintia sibi decreta. Tercio p̄dōro glo.
in eo q̄ dicit q̄ in māfribus criminibus solus papa
dispensat et sic videt q̄ quēadmodū ep̄us regulariū nō
dispensat i criminib⁹ grauioribus adulterio ita nec le-
gat⁹ etiā de latere Quarto p̄dōro glo. i eo q̄ dicit q̄
ad papam solū omīssis vīdijs appellat⁹ cuius p̄trari-
um nō in. c. i. s. eo. Et dicit h̄. Jo. an. s̄ nō credere q̄
glo. p̄ hec verba generalia voluerit excludere legatū ex
q̄ p̄trariū notauerit in. d. c. i. Quinto nō glo. in eo q̄
dicit q̄ maiora et grauiora nō trāscēnt in legatū licet nō
reperiāt sp̄cificē reseruata pape. hoc idem videt velle
spe. in. ti. eo. s. nūc ostendēdū. v̄. legatus dicitū q̄ gene-
raliter iste maiores cause decidunt p̄ sedem apostolicā
ut pbatur in. c. maiores in p̄n. de bap. Nō etiā ca-
pitulū positū in. si. ex quo collige q̄ legatus nō p̄t cō-
mittere causam appellatōe remota nec etiam ut p̄cedat
simplicē et de plano tē. ut nō glo. in. c. si. d̄ here. l. vi.
et enumerat hic glo. fere. xvij. casus refutatos pape s̄
spe. enumerat. lxxxvij. et vide plene p̄ eum in spe. eo.
ti. s. nūc ostendendū. multos c̄m enumerat hosti. in sū
ma. huius ti. et dic ut ibi. Cūn. addit hic alii casum nā
dispensare circa matrimoniu solus papa p̄t. ad hoc
c. q̄ dilectio. t. c. nō debet. de p̄san. et affi. t. c. si. de trās
ac. ex quo nō. q̄ in gradibus affinitatis et p̄sanguini-
tatis iterdictio ab eccl̄sia legatus etiam de latere dis-
pensare nō p̄t. Enī aut̄ possit legatus edere canonē la-
te sententie. i. facere cōstōem q̄ exēcēt ip̄o facto cōtra
uenientes. Doct. hic q̄ sic q̄z et inferiores hoc p̄n̄ face-
re ut in. c. a nobis. de sen. exco. et in. c. ut animarū. de
cōsti. li. vi. nā legatus p̄t facere statuta ut in. c. h. j. eo.
vbi de hoc. Item p̄t dare līras indulgentiā. ac etiam
dispensare sicut plati inferiores p̄n̄. de peni. n̄o. et
in. d. si. de transac. et ut dīxi. s. eo. c. i. legat⁹ cōmunit
cā quolibz plati sue. p̄uintie in exercēda iurisdictiōe et
habet ordinariū ut in. c. h. j. eo. li. xi. Ex hoc infert. In
eo. q̄ omnes cāe sue. p̄uintie tā cīsles q̄z crimiales po-
sunt ad eum refari. et sic valit. Inno. q̄ possit adiri per

De officiis, lega.

viam q̄rele p̄ oēs de paup̄tia sua tā iū criminali q̄ in ci
ui. i. v̄ nō. sūt. s. i. c. i. Ultimo nō. i. eo q̄ glo. dicit le
gām h̄re potestatē i ep̄ceptos. dic b̄ v̄m i leḡto d̄ late
re. securi in alio nū papa hoc eis sp̄aliter cōcedat vt i
c. i. de v̄bo si. g. li. vi. et in. c. si abbatem de dec. eo. li.
Et vnde p̄ potestate istorū legatorū multa nōnda que
dixi in. c. si. de p̄fir. vti. vel iūnili. t i. c. q̄ sup̄ his. de si.
instru. p̄ Bar. aliquid in. l. phib̄e. v. q̄ re. ff. quod vi
aut claim. vbi quent nunquid p̄t alienare ea que sunt
detpali domīnī ecclesie romane. Item sc̄ias q̄ licet
credatur cardinali afferenti se fore legatū vt in. c. nobis
lūsum. iūca glo. xciij. di. nō tñ sibi credit si dicit pa
pan sibi p̄cessisse ista refuata p̄ oportet ip̄m. pbare vt
nō in. c. i. j. eo. li. vi. qđ bñ nō. t sic habetis hoc c. ipi
tū expeditū t q̄ possit legatū i illis refuati. Nic. abb.

Ex quo legatū retulit cām pape il
Icet. li. cāe desinit esse index. Primo re
crat faciū electōis t p̄cessū leḡti. sc̄o sup̄
p̄cessa diffinit. ibi de p̄cilio. Nō ibi vnanimē idēz
ip̄portat qđ nemine discrepāte t idē. p̄bae i. c. t si vnan
miter t in. c. bone. el. h̄. de postu. plato. hoc etiā. pbatur
ex vocabuli ethimologia nā dicit vnanimē q̄si vnu? ani
mi. idem de. v. p̄co diter vt nō. glo. in. cle. ne romanū d
elect. et i. c. cupiētes e. ti. li. vi. Nō sc̄o ibi fratre cassi
nei. abbatis q̄ monachus p̄t eligi in archeip̄m nec ē
op̄ q̄ postulef salte postulatōe solēni et idē dic in quo
libz plato inferiore ep̄o. vñ abbas p̄t eligi nec dēt po
stulari vt in. c. si abbate. de elect. li. vi. t hoc nōbile col
legi intelligēdo q̄ iste glo. elect̄ erat frater. i. monach
us cassiuei. abbatis. p̄t etiā intelligi sc̄dm doct. q̄
erat frat̄ carnalis ip̄ius abbat. et dicit. Bal. quod si re
licium fuerit. fratri talis abbatis intelligeretur indubio
d fratre carnali t nō d monacho suo q̄ hoc haber con
manis vñlo loquēdi. Item verba sunt intelligēda in po
tiori significato in. s. F quois. insti. de iure naturali
Item vñ p̄curū veritas t fictio. veritas p̄ualet fictio
in. l. filio. ff. de liber. t postu. t cā naturalis vicit accidē
talem. l. q̄ habebat. ff. ad tercū. Nō tercio q̄ lega
tos p̄t inq̄rere de electōe facta in ep̄m posset etiā de
iure cōtēa vñlare si nō obſtaret qđ. le. t nō. in. c. si ab
batē. palle. Ultimo nō vñ cām ex qua etiam ordi
nariis desinit esse index. s. cū cāz alioz remittit ad sup̄
oi. An aut̄ possit illa cāz realiſmē d̄ p̄sens p̄tū dic
q̄ sic si cā nō ē p̄ntata p̄ncipi ut h̄ic in glo. i. securi si p̄
tentatio est facta sc̄dm doct. t bene ne illudat superiori
ar. in. c. bone. h̄. de postu. plato.

Legatus d latere p̄fert bñfi
Necus. nū vacans liceat illud p̄petat
ad p̄ntatōez alicuius clericis et est tex. nō Lō
munis diuissio. sc̄o ibi cū igis. Nō p̄mo q̄ legatū
pape p̄t p̄ferre bñfitia ep̄stolia in p̄uintia seu ciuitate
sibi de ceta hoc tñ intellige in legato d latere. Elij enī

legū nō p̄t nisi ex sp̄ali p̄cessōe vt in. c. i. d̄ offi. lega.
li. vi. Sed circa p̄dicta q̄ritur de duobus. Primum
q̄ si bñficiū spectat parē ad patronū clericā t patronū
laicū. an legatū possit tale bñficiū p̄fere. Bas. de cal.
refert alias fuisse p̄sultū q̄ sic vt sic potius attēdat cā p̄
mittens q̄. phib̄es dicit etiā q̄ alias fuit obtēnū t de
cīsum p̄trariū t hec ultima op̄i. vñor p̄ ea q̄ le. t nō. in
c. vñco. de iure. patro. li. vi. facit optime. li. si p̄minē
ff. quēadmo. ser. amitt. vbi maior retinet suuitē ex p̄so
na minori. Ad idem. c. sacris sepl'. cā si. Sc̄o q̄ris
quid si bñficioz collatio spectat ad aliquē deiure sp̄ali
puta ex p̄uilegio vel p̄scriptōe nūquid legatū possit ad
talia bñficia manus extēdere Fr. p̄silio. lxiij. q̄ sic. nā
p̄sentatio p̄tinet ad patronū de iure sp̄ali t de 'gratia
vt in. c. iij. de iure pa. nūbilonin? legatū p̄fert talia bñ
fit a vt b̄. qđ dicit d̄ p̄uilegio itelligo de generali. Si si
papa p̄tulisset alicui p̄uilegiū vt posset p̄fere certa bñ
ficia credo q̄ legatū de illis se intromittere nō p̄t quia
sp̄ali p̄silio derogat generali vt in. c. studiis. s. e. t i
c. dndū. de p̄bē li. vi. t hec nō.

Legatū in q̄cūq̄ p̄te legatōis
existat iurisdictōem suam exer
cere p̄t. vel sic t melius. Legatū in plurib
locis p̄t in quoibz illoz locoz iurisdictōez suā exerce
re ita q̄ facta vñius loci p̄t in alio explicare. p̄ma ps
ponit regis q̄relā cui r̄ndet. sc̄o ibi tue. de materia hu
ius tex. habet in. c. i. de postu. pl. t in. c. n. uit. de ap
pel. et ideo ponā sc̄dm hoc casū vt melius itelligatis.

Nō p̄mo ex p̄ncipio quod deo nihil est occultum.
Sc̄o nō qđ dixi in sc̄o sumario t tene semp mē
ti q̄ si alicui dae. potest. is in diversis p̄uintiis seu ciuit
atibus pot exercere facta vñius loci in alio loco. Et ad
vertēdum q̄. tex. iste indistincte. p̄cedit in casu nostro q̄
in p̄mulcatōe busis interdicti nō erat necesse vocare
ptē q̄ legato fuerat datū nudū misteriū. s. vt subijceret
terā regis interdicto. vt in. c. n. uit. j. de appell. Sed du
bito quid si in p̄cessu oportet vocare p̄tem nūquid
posset iste legatū trabere hominē vñius p̄uintie ad ali
am licet in vñraq̄ habeat potestatē t potius idinarem
in p̄tez negatiā q̄ iura volūt vt quis nō debeat trahi
extra p̄uintia suam. iij. q. vi. nemini. t dixi in. c. n. uit.
li. derescrip. s. j. eādem p̄uintia optime posset p̄cedere
qđ dixi vt negotiā vñius expediāt in alio. p̄ hoc bo.
tex. in. c. cū ep̄o. de offi. or. li. vi. vbi dicit q̄ ep̄us in q̄
libet p̄te sue diocesis p̄t sedere p̄ tribunalis t exercere
causas ad suā iurisdictōez p̄tinētes. Sc̄o nō q̄ le
gatū p̄t p̄fici diversis p̄uintiis. Itē nō ex sup̄scrī
ptione q̄liter sit serbēdum regi t nō in tex. ibi tue magni
ficētie. Eld hoc vñbū magnificētie. Quenit enim regi sati
patet ex vocabuli ethimologia nā dicit magnificētie q̄
si magna faciēs t sic magnificē q̄si magna p̄tractans

sed nūquid legat⁹ habēs maxime multa expedire possit
 sibi p̄stituere vicariū t certe dicēdū q̄ sic q̄ ordinari⁹
 ē vt in.c.ij. j. eo.li.vi. t cōparat p̄suli vt ibi q̄ p̄stituebat
 vicario. Item ep̄sus p̄stituit sibi vicariū de offi. vica.
 li.vi. ergo fort⁹ legatus hoc debet posse. In glo.
 nō bñ ista glo. ad quā quotidie fit remissio t diuide eā
 s.c. Vñ p̄mo tacite q̄rit nūquid legatus vel ali⁹ ordina
 rius existē extra territoriū suū possit excōicare absol
 uere t cās delegare t similia. t allegat p̄ t p̄tra. Secū
 da in ybo ad hoc dicas q̄ ponit duas op̄i. Tercia ibi
 dicit q̄dam q̄ ponit op̄i. p̄traria. Quarta ibi hoc cōce
 do videt p̄firmare op̄i. suā t respondet ad. q. d̄ delega
 tione. Demū q̄rit nūquid possit p̄ferre bñficiā. t mēs
 glo. ēt existē extra territoriū suū nō possit excōuni
 care. nec absoluere nec alia q̄ exigūt eae p̄gnitōem ex
 plicare. bñficiā t cās delegare t reūq̄ q̄ sit iuris
 dictōis volūtarie exercere pōt t cit ista bona doctrīna
 et p̄bas sc̄da p̄ in.l.ij. ff. de offi. p̄cōsul. p̄ma vero p̄
 batur i.l.ii. d̄ offi. p̄fect. rr. t. ix. q. ii. q̄li p̄ totū Inno.
 respectu absolutōis dat hāc līmitatōem dices q̄ si ex
 istens extra territoriū dēphendit se errasse in excōican
 do poterit absoluere q̄r absolutio illa fiet suī cause p̄gni
 tōe. p̄ hoc. e. sacro. de sen. exco. Elliam līmitatōem re
 spectu excōicatōis ponit hosti. dices q̄ i. notorīs pōt
 excōicare subditū licet sit extra territoriū. q̄r notorīa nō
 exigūt cause cōgnitōem vt in.c.evidēntia. de accu. t in
 c.manifesta. q. i. Has. de cal. hic tenet oppositū dices
 q̄ nibilominus exercet iurisdictōem t ideo nō d̄z pos
 se hoc attemptare extra territoriū credo q̄ in istis t si
 milibus pōt dari hec doctrīna q̄ ea q̄ expediūl sū cāe
 cōgnitōe t nō p̄ tribunali p̄t exēgeri extra territoriū
 vt in.d.l.ii. t. d.l.ij. t ideo tenet excōicatōi il ep̄s iuste
 excōicauit vt q̄r sine cause p̄gnitōe t absq̄ eo q̄ sedet
 p̄ tribunali illā fulmīnauit alias aut si vellet cōtētōe
 pcedere nō teneret. pcessus etiā si nō exēpiatur q̄r iu
 risdictō inheret territorio vnde extra territoriū nō est
 index vt in.c.ij. de asti. li. vi. t in.l.ij. de offi. p̄cōsul. te
 net. Bal. in. l. si q̄ et cōsensu. L. de ep̄i. audi. Quid aut
 si extra territoriū haberet cōsensū iudicis illius terri
 torij. Tenet etiā hic cōiter doc. q̄ valet. pcessus dūmō
 etiā p̄tes cōsentiant q̄r p̄tes inuite nō possent trahī ex
 tra territoriū. et nō hāc coelūdōem doc. t vide glo. que
 bñ tenet i.c. vt litigātes. de offi. or. li. vi. et. Bal. in. d. l.
 si q̄. dixi. in. c. p. t. g. s. li. pxi. facit. c. ij. ix. q. ii. cū si.
 nam si de cōsensu. p̄p̄j iudicis pōt q̄s extra territoriū
 iudicare subditū alterius iudicis vt in.d.c.ij. forūs
 pōt iudicare subditū. p̄p̄um bñ sine p̄sensi illius iudicis
 nō pōt. fallit in casu cle. q̄nōs. de fo. p̄pe. An aut extra
 territoriū posset quis p̄firmare electōem vel instituer.
 sibi p̄sentatum. dic q̄ nō q̄ illa exigūt cause p̄gnitōe
 vt p̄bas in.c.ii. iuncta glo. d̄ elec. li. vi. t idē qđ dixi. s.

In ordinatio. pcedit i legato q̄n legat⁹ nō renocat⁹ ex p
 uitiā suā vt in. d. l. ij. de offi. p̄ p̄li. arguēdo d̄ p̄ p̄li. ad
 legatū p̄pe. put arguit ter. i.c. ij. j. eo. li. vi. bñ si legatus
 exiret. paitiā renocat⁹ tūc illīco extinguit iurisdictōis sua
 vñ nō poterit postmodū aliquid iurisdictōis exerce
 re t sic intellige glo. in. si. t nō hic p̄ hosti. Ultimo
 hic extra glo. q̄ro d̄ questiōe quotidiana pone q̄ duo
 nō sūt s̄becti legato. progauerunt suā iurisdictōe i cum
 demū anteç̄ finire ista causa in q̄ facta fuit. progratio
 legatus fuit remotus a legatōe quis habebit finire istā
 causam. progatam et codēm modo p̄gat q̄sni in de
 legato cuius iurisdictō fuit. progata ad alias res q̄d
 fieri pōt in x nō. in.c.p. et. g. t i.c. cū olim. el. ij. d̄ offi.
 dele. llhosti. instat bñ tandem p̄cludit dicendo q̄ aut p̄
 rogatio fuit facta nō exp̄ssō nomine. p̄p̄o t tūc transit
 potestas in successorē legatū. Aut suis exp̄ssū nomen
 p̄p̄um et tunc idem legat⁹ vel delegatus pōt causam
 diffinire licet sit renocat⁹ et bñ dicit. p̄bari p̄. c. q̄m ab
 bas. d̄ offi. dele. bñ certe hec nō fuit bona p̄lēderatio q̄
 c. q̄m abbas logetur in materia q̄ poterat pariter p̄c
 nere dignitatē seu iurisdictōem tm̄ t ideo p̄sona nō p̄
 rogat bñ iurisdictō. et ideo nō. dicit Bar. in. l. termina
 to. L. de fruct. t li. expen. q̄ si index refuauerit sibi tax
 atiōne exp̄sa. etiam exp̄ssō nomine. p̄p̄o nō ipse reo
 catus sed successorē habebit exp̄nsas taxare q̄ nō po
 trait hic nō p̄templatiōem offiij. bñ tanq̄ p̄sona p̄ta
 nō pōt taxare exp̄nsas. et illa distinctio an sit exp̄ssū
 nomē. p̄p̄um vel appellatiōnē nō pcedit sc̄dm eum i ma
 teria q̄ nō pōt cōcernere p̄sonā et optime loget et lati
 us dixi i.c. q̄m abbas. e. ti. t ita dicēdū videtur in p
 posito. q̄re puto. p̄ cōclusionē q̄ legatus remotus nō
 q̄ poterit p̄gnoscere q̄r iurisdictōis delegata fuit. proga
 ta nec. progata pōt esse sine p̄ma. q̄r nō est species di
 stincta bñ eadem exēsa ad alias res vt nō. glo. i. d. c. p.
 et. g. vnde nihil remanet in delegatē vñp̄ delegatus pos
 sit de illa causa p̄gnoscere. S̄de. vt recitat. L. in. d. l. si
 qui ex cōsensu. tenet q̄ sic q̄r. progrates habentū respe
 ctū ad delegatū quēadmodū p̄trahētes cū p̄curstōe
 habent respectū ad. d. i. S̄pe. i. ti. d̄ spe. iudi. adi. q. i.
 v. quid in delegato. dixit q̄ si delegatus fuit remotus
 post lītem p̄test. ipse p̄gnoscit. ppter reliq̄as p̄oris mā
 dati qđ est fallū ratione supradicta. Ego puto q̄ ex
 tingua illa potestas. progata q̄r. progrates licet. progr
 ater iurisdictōem delegata videtur tm̄ habuisse respe
 ctū ad p̄sonā delegati t ad locum. progratōis. vnde
 dixi est q̄ prograntes iurisdictōem. progata in frā
 cia tenerent ire ad curiam romanam vt finirent cau
 sam nō. si p̄cisse habuissent respectum ad delegatē
 a p̄ncipio fuisse ad eum. et hanc op̄i. videtur tacite
 sentire. Do. an. licet nō firmet pedes in legato dicēdū
 q̄ nunq̄ poterit ipse p̄gnoscere ratione p̄dicta q̄r iuris

De officiis iudiciorum.

dicitio est ab eo remota et non teneatur. quod si quis senserit spe. in pal. s. v. qd si duo pisanii. nec etiam successor poterit. cognoscere districto iure quod legatus non habet. propter successorem non extinguitur ipsa dignitas eius ipso quod renocatur et de novo creatur cum aliis ad eam deputatur in. c. dilecto. de pben.

Oientes. Presente legato de latere minor legatus executi onem officij sui dimittere debet. Non pri mo casum in quo quis habet iurisdictionem non tam exercitum. ut pertinet hic in legato pape qui non debet exercere iurisdictionem in persona legati de latere. Secundo non quod maior reverentia debetur legato cardinali quam alteri legato qui non est cardinalis et ideo ponitur in. f. l. f. n. cu cardinales sunt quasi in corpe ipsius pape debet eis maior reverentia ob honorem sedis apostolice et satis bene facit. c. propter venerabilem. et quod ibi dixi. quod si. sunt. le. Non tertio ar. op. ex tex. et quasi expressum quod per dationem secundum legati non renocatur primus nam non dicitur ut solum debeat super sedere executum officij in presentia legati cardinalis ergo durat officium sibi inunctum et hoc tenet expressio glo. xxv. q. ii. c. iii. sed. Jo. cal. i. c. sua de offi. vi. plus est sentire patrum. et ad istum tex. respondebat quod loquitur in legatis diversis specie. secundum si essent eiusdem generis seu eiusdem specie reputata quia ambo essent de latere vel ambobus ratione persone seu dignitatibus in functum fuisse legatis officium. et de hoc dicto docet. hic nullam mentionem agunt et ego puto hoc dictum non esse verum unde intelligere indistincte istum tex. put sentiunt doct. et glo. pal. nec video bona diversitatis ratione iteratos legatos. nam licet legato in latere debetur maior reverentia non tamen habet diversum officium legationis. eadem enim est in omnibus legatio ad hoc. c. i. j. co. li. vi. Item et melius si dando secundum legatum de latere qui habet maiorum in aliis potestate quam alius legatus non de latere non censetur renocatus primus fortius non debet censeri renocatus per dationem secundum eiusdem ar. a. maioris de elect. cui in cunctis. et in anc. multo magis. L. de sacro san. eccl. facit etiam. l. ii. L. de testa. tute. vbi habet quod pater dando alium tutorem in codicillis. non videt renocare primus quem dedit in testamento et ambo pater erunt tutores. Et ex his potest solvi alia quod nunc quid per dationem secundum vicarium censeatur ipse primus ipso facto renocatur. Jo. cal. in. d. c. sua. tenuit quod sic argui. eius quod dicitur per curatore in. c. non iniuste. j. de. cura. et. la. si quod cum procuratorio sit. ff. d. p. s. Et patrum arbitrio verius ar. eorum que domini superius. nam vicarius habet ordinariam ut non Inno. in. d. c. sua et glo. i. c. licet. de. offi. vi. li. vi. et in. c. plectis. xxv. d. unde si cum hinc per datorem secundum legatum non videtur primus renocatus ita nec per datorem secundum vicarium videtur primus renocatur. Et ad id

quod dicitur de procuratore quod per dationem secundum videtur primus renocatus potest dici illud procedere ex eo quod plures procuratores sepius se impediunt per securum et quoniam unus affirmat quod alter negat iuxta ea quod habent et non. i. c. p. de elec. li. vi. merito in. p. sumit quod dando tertium videtur dñs renocare primus. Et secundus est in pluribus ordinatibus cum habeant potestatem in solidu et solent plures deputari in eodem officio ut faciliter possit reipublice consuli ut in. l. vniuersita. ff. de offi. p. sumit. facit cle. et si p. nicipal. i. u. c. glo. de rescrip. et quod dixi i. c. prudetia. de offi. de cle. p. consu. vbi dicit quod p. consul qui erat deputatus ad regem p. u. n. statim cum ingreditur urbem debet depolare iperium et sic nullam potestatem exercere ppter reuentiam p. nicipis. In contrarium glo. alle. c. ecce. xcv. d. vbi dicit quod p. b. s. b. t. potest in presentia episcopi. ad idem. c. p. n. n. i. vbi dicitur quod licet papa vetet de censorum seu legatum in loco non tamen per hoc cessat officium episcopi quod ordo ecclesiasticus p. fundere si unicusque eporus sua iurisdictione non servaret. ad idem. l. i. bac. L. o. dona. vbi dicit quod donatio potest insinuari coram magistratu inferiori licet in loco sit rector p. u. n. t. qui est maior et hec patrum glo. non solvit. Hoc ostendit quod quodam est potestas reverentialis seu in signialis et hanc potestatem non debet exercere inferior in presentia maioris. ut in. c. deniqz et c. antic. p. all. quodam est potestas iurisdictionalis et ista regulariter exercet inferior licet maior magistratus sit prius fallit secundum eum quod agitur de quodam p. tate ut quod idem officium proceditur duabus ab eodem supiore tunc enim statim dispositione ipsius superioris ut hic. unde papa voluit dupliciti ex causa ut cessaret hoc officium minoris legati. prima p. p. p. progratiuam reverentie ut nisi. c. alia ne in eodem loco videtur duo capita quasi monstra ut in. c. qm. j. ii. p. x. Alij aliter distinguuntur in miseri eorum dicta non placent p. c. ut apostolice. de p. n. i. vi. vbi patet quod abbates quibus est processus mitraru. plus non potest eis ut in persona episcopi licet non debet ut ita p. c. sicut episcopi et sic etiam ab istis in signis de notabilibus superioritate non desistit minor in presentia maioris. facit iste tex. in. fi. d. u. dicit quod p. reverentia sedis apostolice de aliis legatis distingueatur ergo non per reverentia cardinalis tamen et per p. seqens aliud est dicendum vbi non patitur pape reverentia non alterius. unde concluderem quod quod potest exercere officium sibi in functu et ut in signis sibi processus per superiorem licet alio maior sit prius. fallit si esset prius si quod sibi processus ut in

d.c. antiq. t.l.si.pal. vel nisi aliud in iure disponatur
vt h̄ vnde ut dixi iste tex. fundat se non sup maioritate
offitū f̄ sup reverētā sedis apostolice. t.pconcordātia.c. d̄
niqz. t.c. ecce.pallegator vide bo.glo.in. d.c. ecce.q̄
dicit q̄ sacerdos celebrāe missā nō debet in p̄nitia
ep̄i bñdicere populu añqz iñsinuat ip̄i ep̄o si aut ep̄us
cōcedit tūc ip̄e p̄spiter p̄t bñdicere t ita iñvatur d̄ facto
qz sacerdos iñsinuat ep̄o vt ip̄e ep̄us bñdicat et eo re-
cusante bñdicit ip̄e sacerdos. Et ex istis etiā iñsertar
q̄ iste tex. mīnime habet locū qñ duo sunt habētes po-
testatem a diversis pata qz viuis est legatus ipatoris
alius pape. q̄libet enim potest vti suis iñgnis t suū of-
ficiū exercere qz ex sepatiō nō sit illatio vt in.c.h.de
transl.pla. t in.l.nec̄ natales. L.de.pba. Ultimo
hic q̄ritar nūquid iste tex. habeat locū i legato nō rōne
dignitatis sue f̄ rāde p̄sonē v̄ econtra. Jo. an. dicit q̄
tex. iste lognū indistincte q̄li sentiat q̄ in vtrōqz lega-
to habeat locū iste tex. t vt sic q̄libet cesseret in p̄nitia le-
gati de latere. p̄tranū tenet hic. Bo.car. dicēs q̄ in le-
gato rōne dignitatis sue cū sit ip̄e p̄petuus nō habet
locū iste tex. alle.glo.in.c.se. f̄ mibi plus placet p̄mū
dictum nā rō huīs līc que i si.ponit militat i vtrōqz
legato. s.p reverētā sedis apostolice. Item fortius d̄
habere locū in legato rōne dignitatis cū ip̄e sit p̄petuus
et sic offitū nō p̄t sibi esse inutile ppter aduentum
alterius.

Xcommunicatis. sūmari secundum cōmūnē intellectū. Legatus nō de latere f ratioe p lone extra p uintiam sibi decretam absoluere negt excoīcatoſ. p injectione manū i clērīcos nec etiā in p uitia si tales excoīcati aliud vēslit. legat⁹ vero rōne dignitatis nulos tales absoluit. Nō rōmo ponit vñū dictū. Scđo aliud. ibi et q. Tercio excipit ab vtroq; ibi nisi. Nō p̄mo duas sp̄es legatoꝝ qbusdam enī iniīgīs legationis offītū rōne p lone. et d̄ istis in p̄ncipio. c. qbusdā vero rōne dignitat⁹ p̄p̄e. et d̄ istis in scđa pte. c. et est tercia sp̄es q̄ hic ponitur īplicite ut sūt legati de latere. i. legati cardinales et d̄ his. s. c. pxi. t in. c. i. f. eo. li. vi. Nō scđo q̄ maior potestas cōpetit legatis cardinalib⁹ q̄s alījs legatis nō d̄ latere et inter istos nō de latere maior potestas p̄petit legato rōne p lone q̄ rōne dignitatis. Nō ibi dignitatem q̄ legati pape dicātar habere dignitatē et intelligo de legatis habētib⁹ iurisdictōem ut hīc erat. Circa intellectū huīns. c. q̄ro generaliter quos excoīcatoſ. p in sectōe manū p̄nt legati absoluere. So. sum. do glo. et dīcta. doc. vt dīxi tres sunt sp̄es legatoꝝ. qdā legati cardinales q̄ dicūt de latere. qdā nō cardinales et isto rū qdā rōne p lone qdā rōne dignitatis vt p̄dixi. De cardinalib⁹ legati glo. hīc p̄cludit q̄ absoluere p̄nt q̄s

cūq; tā i. puitia cōs dīcta q̄ ex tā s̄bditos q̄ ēxēdo
z optime facit iste tex. p locū a spāli. nā si d̄ istis q̄ n̄ sit
de latere dicis q̄ nō puit absoluere extra. puitia vel in
puitia aliūde venientes ergo legatis cardinalibus p
mittitur absoluere extra. puitia et in puitia. Item et
ib. litos z aliūde venientes. t. ideo dicit glo. quā tenebis
mēti q̄ isti legati cardinales postq̄ egredūt vrbē-
monā donec in vrbē reuerterūt bñficiū absolutōt q̄bas
cūq; puit ipēdere t ita dicit de factō fūari. hosti. hic re-
stringit istoz potē latē vt eā nō exerceant cō in iuria su-
ent enorimis dices q̄ absolutē em. p enorimū iuris sp
papa sibi refuat. all. c. si vero. t. c. cū illo. cū si. de sen.
ex. f. Jo. an. t p̄muniū doc. in. c. ad eminētā. j. de sen.
exco. tenet op̄i. huius glo. indistincte quā ego puto re-
tissimā. Adduco tex. in. d. c. ad eminētā. t melioriz
tex. in. c. q̄ trāslatōem. s. co. nā ibi tex. inuit apte q̄ po-
testas refuata pape circa absolutōis bñficiū ppetit bo-
die legatis cardinalibus. lūm itarē dictū glo. t doct. vt
pcedat in legato nō renocato nā si esset renocatus non
v̄ p̄ posse aliquid de legatoe attingere q̄ in puitienti
delinit esse legatus. vnde crederē q̄ nec insignia legati
ōis dberz excēre. p b. q̄ nō. i. c. nouit. s. e. t i. spe. c. t.
s. f. v. itē q̄ cito. t in. v. quid ergo. pcedat ergo p̄mū
dictū qn̄ legatus nō renocat̄ exiret puitiam ex alio cā
Item dicit q̄ in loco vbi est papa nō debet legat̄ ali-
unde venies exercere in aliquo dignitatē suā nec vti in
signijs vnd nec debet bñdicere populo. p hoc vide. q̄
nō. spe. in dictis locis t facit. l. f. ss. de offi. pco. t se-
pe fui interrogatus nūquid legat̄ destinat̄ ad certi
puitiat̄ posset exercere t vti in signijs legatiois in iti-
nere anteōs ingredias puitiam sibi decretā. t q̄ posse
facit. l. i. t. f. ss. de offi. pco. vbi dicit q̄. pco. s. p. p. t. et
tra. puitiat̄ sibi decretā exercere iurisdictōes voluntariā
t vti in signijs dignitatis sine. legati vero pope ejpan̄
psulib̄ t psidib̄ vti. i. c. f. j. co. l. vi. t ita vidi om̄li ob-
scuari etiā vidi plerosq; abstineat̄. Tē do t aliā litatōe
nā puto id q̄ dixi de absolutōe. ppter iuctōne manū
nō extēdendū ad alia absolutōes reseratas pape pu-
ta si papa exēcūtasset vel delegatus suus nō p̄t legal̄
etiā cardinalis tales absoluere. ad hoc. c. stndiūt. s.
co. Item in istis exorbitatib̄ t phibitis nō sit exēcio
de uno cā ad aliū vt in. c. q̄ trāslatōem. s. co. et dij i
ibidem. nō. f. n. o. i. c. f. i. de offi. archidi. Tēto ad
scđa speciē. s. ad legatos rōne psonē isti cā puit absoluere
s̄bditos existentes i. puitia t iste casus est clar̄ vt
hic. Tē extra. puitia nō puit extraneos absoluere t iste
casus etiā ē clar̄. Tercius casus ē etiā clar̄ q̄ aliūde ve-
nientes. Extraneos nō possunt absoluere etiā i. puitia
Et hic sūt alio casus dubi. Idūm nūquid possint ab-
soluere subditos extra. puitia. Tēlin. tener h̄c q̄ sic t di-
cebat q̄ illud verbū aliūde. positū in tex. determinabat

De officiis iudiciale.

omia procedentia ut sit sensus quod aliunde venientes non possint isti absoluere extra prouinciam vel ibidem exentes sed cotriam sentit hic glo. et tenent coniter doc. quod tex. si non canilleretur aperte. probat quod extra prouincias venientes possint absoluere et ita dicit Jo. an. seruari de facto et vide spe. e. t. s. nunc dicam. v. illud. ubi idem sentit. Secundus casus dubius nūquid isti possint subditos extra prouinciam absoluere cum licentia iudicis. prout ille latus vel diocesis. et videt primo quod sic quod etiam pretori- sam iurisdictionem potest quod exercere in subditu extra territorium suum cum licentia iudicis illi territorij ut dixi in c. nouit. s. cordebat hosti. hoc esse equum sed quod hec potestas datur legatis istis cum limitacione non videt quod debeant legati isti exceedere formam hic p[ro]ficiam ar. c. sa- ne. de priuile. Et non singulariter hoc dictum quod nescio alibi quod potestas collata aliqui in certo loco ex priuilegio non potest exerceri etiam in subditos in alio loco licet consentiat dominus territorij. secundus in iurisdictione pertinente de iure coi. Tertius casus dubius est nūquid legatus possit absoluere suos subditos quod iurarent alibi exco mūscitatem et videt sentire hosti. hic quod non per istum tex- dum dicit aliunde contingat accedere et quidam tamen tenuerunt contrarium. ut recitat spe. in. d. v. illud et forte hec op[er]i. retinor ut quemadmodum potest subditos ex territorio domini queque panire ut in. c. cu[m] contingat. de fo. cōp[er]e. ita et absoluere. facit. xvi. q. ii. placuit. ubi glo. non. dicit quod delicto priuissimo extra prouinciam potest. prius sacerdos absoluere prochainum suum. et sic tex. iste intelligat de non subditis venientibus aliunde et cu[m] hoc. c. indulget. sed beneficium legatis debet late intelligi ut in. l. f. ff. de cōsti. priu. et in. c. cum olim de v. sig. Quartus casus dubitabilis est nonquid si non subditu venient ad prouincias legati et ibi incurrerunt excoicatores possint absoluiri a legato. et tenet hosti. quod sic quod isti non dicuntur nisi unde accedere cu[m] non veniant excoicati et ad hoc facit non. dictu abb. hic qui dicit. ar. huius tex. quod scholaris venient ad studiu[m] excoicatus non potest absoluiri ab epo loci filius studij licet casus esset in quo potuisset absoluiri a proprio epo. secundus si ibi incurrerint excoicationes quod non. Exquo posset non. dictu elici quod prius quod trahit ratione domiciliu[m] non extenditur ad prius comissa quod tamen dictu ego non admittere generaliter nam dubitatur utrum scholaris in loco studij possit priuiri super tractibus alii bi gestis ita etiam dubitatur de mercatoribus. quod trahunt moras in aliqua cunctate et de his plene dixi. i. c. quod clericis. et in. c. expte. b. de fo. cōp[er]e. et vide quod non. Bar. i. l. heres absens. ff. d. iudi. et in. l. ij. L. ubi senatores vel clarissimi. Quo ad tertios legatos includit quod neminem potest absoluere nec in prouincia nec extra subditu nec extraneu[m]. Ratio diversitatis secundum doc. potest esse quod legatus ratione loci est perpetuus sicut dignitas cui inter- legatio est perpetua. unde si isti legati possent ab-

soluere excoicatores clerici illoz locoz p[ro]deret p[ro]legiū quod habet tex. c. si quod s[ed]udente. xvij. q. iij. quod nūquid p[ro]cesso res eoz teneretur ire ad curiam cu[m] ibi haberent superiorē qui eos absoluere. Ego tamen in istis et p[ro]cedebit darez vnuā limitacionem ultra doc. vi. p[ro]cedat ista iurisdictione in casibus reservatis pape sed in casibus in quibus ep[iscop]i locoz potest absoluere de quib[us] i. c. p[ro]uenit. et ibi dixi. de sen. ex. satis puto quod isti legati poterunt absoluere cu[m] sint ibi ordinarij et habent maiorem potestem quam ep[iscop]i ut. s. c. p[ro]xi.

Emissarii. tunc finita finitur tamen sui delegati iurisdictione si citatio non p[ro]cessit et est in 3. tex. que ad utrumque casum. habet duo dicta secundum ibi licet vero non potest facere statuta in loco sue legationis et cu[m] iste tex. non distinguat inter legatos inter legatos est generaliter ut libet legatus pape sed possit sive sit legatus domini latere sive sit legatus in haec sua legatus ratione p[ro]sona non libet isto ordinarii iurisdictione h[ab]et ut in. c. ii. i. co. li. vi. Non secundum quod statuta edita ab habente iurisdictione od temporis durat etiam post temporis iurisdictionis ex quo inferit quod milto fortius durare debet statuta post obitum ep[iscop]i cum ipse habeat iurisdictionem perpetuam et idem puto dicendum in aliis platicis inferioribus in causa in quibus statuere potest. Non tertio in v. secundum quod legatus pape potest delegare causas ad eum devolutas seu coram eo motu nec minor cu[m] habeat ordinarii et libet ordinarii potest ex sua iurisdictione cum ad se spectatam delegare. I. unica L. qui p[ro] sua iurisdictione et i. c. litigates. de officiis. or. li. vi. et xi. q. i. te quidem. Non ibi cu[m] iurisdictione isto delegatus quod delegatus habet iurisdictiones etiam si sit delegatus non a principe ad idem. c. in libro. o. t. p[ro]xi. p[ro] quod rep[ro]bat glo. que aliud sentit in. l. ait pretor. ff. de re iudi. Non ibi cito non p[ro]cessit tex. sin. in materia perpetuationis iurisdictionis contra tacita revocationem mandati. requirit enim certitudine nec sufficit alii acti anterior et hanc tex. allegani i. c. gratu. de officiis. dele. ubi haec materia tetigit et i. j. aliquid dicit. In glo. i. ibi ep[iscop]i qui sunt minoris auctoritatis non gl. ex quod potest inferi quod in omnibus in quibus potest ep[iscop]s statutum facere fortius potest et legatus pape. dicit tamen quod super maioribus negotiis non potest ep[iscop]i nec legati nec etiam archiep[iscop]i statuta facere. p[ro]b[us] vide gl. xvij. d[icitur]. in summa. et i. c. quod translato ne. s. e. facit. c. maiores. i. d. bap. Tercius dubius est certus est quod ep[iscop]s non potest facere statuta sine consensu vel consilio capituli suis ut in. c. nouit. et i. c. quanto i. d. his que sunt a pl[an]a. non Jo. an. in. c. i. de p[ro]p[ri]etate. vi. nūquid legati possint soli statuta edere. Non dicit. Inne. quod debet restringere consilia platonum. priuiter ar. ix. q. iij. i. c. i. iij. et etiam consilium in priuiter b[us] ad populum ar. c. si. de magistris. et obe. et de his quod sunt a magistris. p[ro] ea. c. vi. p[ro] modu. dicit quod in spectatibus ad iuris. le. potest legatus soli facere statuta dum illa statuta non sunt contra mandata giales seu iura giales quod non potest legatus in aliquo droga et all. iij. L. o. officiis. pro tamen sed dicitur in p[ro]mo quod le-

gitus pape nō pot aliquid statuere cōtra iura genera
lia. idem dicit in epo vt nō. Igo. an. in. c. fi. de offi. ar
chidi. vide probari in. c. q sup his. de ma. et obe. et in
c. instonis. xxv. q. ii. limita tū sc̄m ea q. dixi post glo.
in. c. cum dilectis. de cōsue. et vi. per frē. cōsilio. xvij.
q. vi. qd nō. glo. in. c. de. ne romani. d. ele. **G**o dō
q. legit? solus pot edere statuta in spectatib? ad suaz
iuridictionē q. solū agit mentōes de legato. dicit q. si
vellet statuere in cōclementib? alioz pīudicū vel nego
tii tunc debet habere illoz cōsensum seu pīsentia vt nō
Inn. in. c. vestra. j. de loca. et sic limita Inn. b. **G**o
vitra doc. qro nūquid actio penalis surgens ex statu
to legiti vel epī sit ppetua vel tpalis et annalis. et de
cōsilio huius. q. dependet ab alio articulo nūquid statu
tam istoz dicatur ius ciuile vel canonici an vō preto
rium bar. et bal. in. l. omnes populi. ff. de iusti. et iure
cōdudant q. actio est tpalis et annalis quēadmoduz
actio surgens ex iure pītorio. nam isti equipantur pītō
ribus pīsidibus. ad hoc. l. i. honorarij. ff. de ac. et ob.
insti. de pīt. tpi. ac. in pīn. et idēz dicendū in statutis
editio a marchione vel alijs pīncipib? inferiorib? vt
nō. idem bar. in. l. fi. de pe. et sic ex statuto epī nō pos
sum agere actione penalī vltra annū secū aut si est sta
tutū factum a populo seu a tota vniuersitate clericorū
nam tūc actio eslet ppetua et duraret p. xxx. annos. l.
sicut. L. de pīscip. xxx. vd. pl. an. L. et eadē est questio
in statuto edito ab antianis seu dñis ciuitatis popula
ris nūquid illud statutū equipetur iuri pītorio an iuri
ciuile et sic nūquid actio penalis sit ppetua vel tpalis
ex eo surgens quā. q. tractat bar. in. l. v. ff. de ver. ob.
et ibi cōcindit q. si isti antianis seu dñi fecerūt statutum
ex eo z officio equipatur iuri pītorio secū si ex spāli
cōmissione sibi facta a populo nam tūc populus vide
tur fecisse illud statutū et p. pī illud statutū appellat
ius ciuile. vt in. c. ius ciuile. i. di. et per hoc potest iser
ti ad decisionē multaz questionū. **N**anc venio ad
sc̄bz ptem glo. in. qua queritur nūquid indulgentie
quis sepe legati cōcedunt subuentientib? ad reparati
onez pontis vel loci religiosi durent post finitā legati
onez quēadmodū statuta et q. nō durēt. facit tex. in. l.
fi. ff. de pe. vbi pena apposita per magistratū tpalement
hīs actu successivū solū duret tpe officij. glo. tū de
termiat oppositū per. l. i. in. s. fi. ff. de offi. pīc. vr. vbi
dīr q. pīfectus qui est tpalis pot iperpetuū punire qē
offi. adiūcatiōis. et doc. hic cōiter sequuntur ista glo.
et idēz Inn. in. d. c. q. translationē. d. pe. Dic q. ē tpal
qī pena fuit apposita sine cause cognitōe et iterlocuto
rie nī aut diffinitiē. secū at si pena fuit apsolita diffini
tie et cū cause cognitōe q. tūc duraret. ppetuo vt in. d.
l. i. et in. l. more. ff. de pe. idem volūt legiste in. d. l. fi. p
vide qd dīxi in. c. ex litteris. de cōstī. et facit b. gl. mul

tū nō. ad. pbandū q. indulgentia seu pīailegiū a pla
to cōcessum duraret impetuū licet haber acū succel
siū. et pro hoc allegat bo. glo. in. c. cū ex. co de ele. li.
vi. vbi dicit q. si epo dedit licentia clerico venīdī ad
statutū et dispensavit secū per septēmū vt vbi dī nō
expirat licentia per morte epī nec ipse sine causa renō
care pot. Et incoirānū allego glo. satis nō. i. c. a nobis
el. i. de sen. ex. q. dicit q. si epo tulit finiā excōcicationis
sub pītūe puta quicūq. fūrū fecerūt sit excōcicatus nī
durat hec sentētia vltra temp? pīfētis nisi successo
eam pīfīmet. secas dicit in statutis tīc illa glo. nō. li
mitat illum tex. ad idem vide glo. in. c. pe. de ele. non
refi. in verbō pīdecessore. q. videtur velle q. indulgentia
tributa clerico sup non residentia nō durat vltra tem
pus pīcedentis et pīfecto satis passus iste reddit. offi
cīlis. t pro nāc dicerem q. vbi indulgentia seu licentia
hī esse finitum et liberū ita q. ex sola pīcessione
cipit suam essētiaz nec dependet ex futuro eventu. et
tunc durat etiā vltra tpe pīcedentis q. pīuilegiationē
et statuta debent esse ppetua. xxv. q. h. c. i. sed vbi di
spositio dependet ex futuro eventu q. non iniecit ad
huc vinculum firmiter tunc extinguitur per morte ei
sponētis. sic potest itelligi glo. in. d. c. a nobis. nam si
finiā excōcicationis est pīditionis anquā exītat condi
tio nō iniecit vinculū simpliciter. Et iniecit vinculū tpe
existētis pīditionis quo tpe si disponens est morte
vel revocatus cessat sentētia. idem dicerem in alia li
centia q. non pot pīpetuo pīcedi sine cause cognitōe
vt si fuerit pīcessā simpliciter itelligatur cōcessa ad tē
pus cōcedentis t ideo puto q. si epo simpliciter dedit li
centia possēndi eligere cōfessōez q. illa licentia exti
nguitur mortuo vel revocato epo q. epo non pot imp
petuū dare istam licentia cū pīudicō ecclēsie prohī
lis sine cause cognitōe et pīsilio sui capitali cam cī
set irrogare perpetuum pīudicium ecclēsie parochi
ali et ita alias in facto respondi. t ita pot salvari glo.
in. d. l. c. pe. licet possit haberī alius intellectus.

In glo. fi. ibi sola citarde. nō glo. q. p. solam cit
ationē t non per actū criteriorē ppetuatur iurisdictio t
ad hoc facit ille tex. multū nō. hosti. nī qui cōtrarij
tenuit i. c. licet. d. offi. de ele. supplet ad istū tex. vel aliud
equippollens sed hec suppletō extorquet literā vnde
illud. c. licet. debet exponi per istud cū ibi loquat ge
neraliter et iste specialiter t vide qd plene dīxi in. d. c.
gratā. Sed dībū est tenēdo istā opī. q. requirat cī
tationē nūqd sufficiat iudicē pīmississe citationē si an mor
tem vel finitū officiū delegantis citatio nī puenit ad ci
tādū tē. q. subtil' t nō. vt recitat b. io. an. gā. hāc. q.
disputat t multū all. p. t pītra tādē pīludit q. dīre cī
usū non est perpetua iurisdictio quia non est pro
pīcīatio si non puenit ad citandū all. l. quā. ff. de

De offi.ordi.

lurisdi.ori. iudi. sed de iure canonico dicit q si agitur de perp. tratoe iurisdictionis sufficit iudicem commissum se citationem q incipit per hoc ut iurisdictione ar. s. de offi. dele. licet. sed si agitur de affienda persona requiriatur q citatio puenient ad ptem pro hoc cle. h. vt lite pen. et vide glo. ibi nō. q hoc tener. Bo. an. hic instat. sed tandem videtur transire cū dictis doct. Bo. car. tenet indistincte q requirit citationem puenisse ad partes mibi tam de iure ciuili q canonico placet ut sufficiat iudicem commissum citationem quo ad perpetuā iurisdictionem pingo per tex.. d. de. d. l. et qd vbi tex. solūm requirit ut index iceperit ut delegatione sibi facta. ad idem. c. gratu. palle. vbi solū requiritur q edictū citationis fuerit ppositum et ibi ad hoc pōderauit illum tex. Item probatur alia rōne. Litatio habet tres partes. pma commissio iudicis de citando. scda executio nūc tercia ipsi⁹ nūc relatio q citavit ut nō. Jo. an. in. c. romana. q. contrahentes de fo. cōpe. li. vi. pma pars est iurisdictionalis dūtaxat. scda et tercia nō sunt iurisdictionales. hinc est q index nō pōt committere citationem extra territoriū. sed si pmisserit i territorio pōt nancis cum exequi extra territoriū tex. est nō. in. d. q. contrahentes. et in. l. omnes. L. de epi. et cle. et ibi per doct. vñ committendo citationem vñs est iurisdictione in partes. et sic satiā videtur ppetuata et sic salua glo. in. d. cle. h. q hoc tener. vbi etiā videtur de mēte pape licet nō exp̄mat. et in. d. l. et quia.

De offi.ordi.rubri.

Supra vñsum est de offi. delegati et legati nūc sub h̄citur et merito de offi. ordinarij. vel aliter sic. Supra vñsum est de offi. ordinarij spālis ut est legat⁹ nūc sub h̄c in genere de offi. cuiuslibet ordinarij. et.

Erm̄itios am Episcopi in suis diocesis pnt crīmia inquirere et punire et cum opas fuerit inuocare brachiū secalate. b. d. 120. primo ex scripta pntione q etiam papa dicitur facere sinodū. ad idem. c. i. j. de spon. vulgariter tamē appellamus sinodū epoz et cōsiliū ipsi⁹ pape. de quo vide bo. tex. i. c. i. xv. d. vbi poitur ethimologia istoz noim. Nota scđo q epi h̄nē in suis diocesib⁹ iurisdictionib⁹ liberā et ea q sunt meri iperq pnt eni et officio. pcedere sup criminibus et infacinorosos hoices a iudicere hec eni meri iperq ut sunt. l. ipiū. et qd ibi nō. ff. de iurisdi. em. iudi. et dicta. j. c. q sedes et vide glo. in. c. puenit. xcvi. d. 120. tertio ibi singulariū vñbi q qlibet vñs h̄z suū epum et facit. s. t.

tex. p cōl cōsuetudie italie sūm quā illā appellam⁹ cūi tare q h̄z epm hoc tñ nō est de iure qd pōt esse ciuitas absq; epo nā et anq; essent epi erāt ciuitates et postmo dum tpe p̄mitiae eccie fuit statutū ut epi nō cōstitueret tur ni modicis ciuitatib⁹ et nō populosis neq; in castris aut villis sūlū in ciuitatib⁹ magnis et populosis ut dicit tex. in. c. epi. lxxv. d. et in. c. i. j. de p̄uale. q iura clarissime pbant q ad esse ciuitatis nō requiritur q ibi sit epius sū bene p̄sumptio est qd vbi nō fuit sedes epalio cōstituta nō erat tūc magna ciuitas et vide qd nō Jo. ap. in. c. si ciuitas. de sen. excō. ll. vi. 120 ibi vñbi. q qlibet ciuitas pōt appellari vñs. p h̄z tex. i. l. h. ff. de v. sig. et vide ethiologiā hui⁹ vocabuli. l. pūpillas in. q. vñbs. ff. de v. sig. quāq; appellatioe vñbis in genere per excellentiā intelligitur de roma ut in. q. sū quoties. insti. de iure naturali. 120 ibi in suis dioceſi. q appellatioe dioceſis venit ciuitas nam hic si nō cōprehendereſ ciuitas sequeret qd ep̄s nō haberet p̄tā tem in ciuitate qd est absurdū. simile colligis in. c. vni co. de re. pmi. li. vi. In cōtrariū facit. c. rodolphy. de rescr. hosti. dicit qd in statutis cōst̄ib⁹ et p̄uale. appellatioe dioceſis p̄venit ciuitas sec⁹ in rescr. cōtentioſis ut in cōtrario. et h̄z hic doc. trāſierint cū eo tñ mirāduz ē. de h̄z dicto nā poti⁹ diuersificat casus qd reddat rōz dīnēritatis. si eni ob odii rescriptoꝝ cōtingit refrictō ut in. d. c. rodolphus. idē et forti⁹ posset cōtingere i statutis penalib⁹ odiosis deuīatib⁹ a iure cōf. et idē i pri uilegijs odiosis. et ideo dic meli⁹ in hac materia ut dīxi in. d. c. rodolphy. 120 ibi adulteria. tex. nō. qnē sepi⁹ soleo allegare qd ep̄s pōt sup adulterij. pcedere etiā cōtra laicos. H̄z tex. h̄z nō restringit ad clericos nā de clericis nullū fuiſſet dubiuꝝ sū logtur generaliter i toto dioceſi et ideo dico q loc⁹ ē p̄uentioſi iter iudicem ecclesiasticū et secularē nā et secularis d. h̄z delicto cognoscere pōt ut in. c. rex debet. xxii. q. v. et in. c. tue d. p̄aria. et h̄z facit cōtra op̄i. Jo. an. in. c. si. de fo. cōpe. li. vi. vñbi dixit qd adulteriuꝝ ē crīme ecclesiasticū qd tenus agitur ad separatiōne theri matrimonialis. sū si vis salware istō dīctū dicas qd tūc ē ecclesiasticū merū. i. qd nullo mō pōt de eo se impēdire secularis sū qd agit ad puniendū delictū seu ad. p̄biderū nō est mere ecclesiasticū sū mīxtū et hāc materiam plenissime examinari. in. c. cū sit gene rale. de fo. cōpe. vñbi generaliter fui. p̄secutus qd crīmia sunt mere ecclesiastica vel mixta. 120 ibi liberā p̄tātē et tene mentij. qd si daf alicui p̄tā libera. pcedēdī i alicui casu nō intelligit. qd alicui faciat cōtra ius sū solū ut abs qd alicui⁹ ipedimento vel licētia h̄z possit facere nā ver bū libez h̄z ipotar. ad h̄z qd nō. l. c. de mulcta d. p̄be. i. c. l. ep̄s. e. ti. li. vi. et optie. pbaf h̄z. Ultio nō qd epi pnt vñbi res exigit inocare auxiliū brachiū secularis p̄ta exigēre rebellioꝝ subditoz et ideo alibi ibi dispoſit qd